

مقدمه

این چهارمین ویرایش کتاب است که منتشر می‌شود. گویی همین چند وقت پیش بود که از آنچه از روش تحقیق در رشته خود داشتیم ناخشنود بودیم و نوشتن کتابی را تدارک دیدیم. ویرایش نخست، مقدمه‌ای بر روشهای تحقیق در بهداشت، تربیت بدنی، تفریحات سالم و رقص (۱۹۸۵)، و ویرایشهای دوم و سوم، روشهای تحقیق در فعالیت بدنی (۱۹۹۰ و ۱۹۹۶)، با استقبال خوب دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی و اعضای هیئت علمی و بسیاری از مؤسسات ایالات متحده و سراسر جهان - استرالیا، کانادا، بریتانیا و چندین کشور دیگر - روبه‌رو شد. این کتاب عمدتاً در نخستین کلاسهای روش تحقیق دوره‌های تحصیلات تکمیلی به کار می‌رود. در عنوان آن از اصطلاح فعالیت بدنی استفاده می‌کنیم و هدف این است که رشته‌های علم تمرین، حرکت‌شناسی، مطالعات حرکتی، تربیت بدنی، علم ورزش و مطالعات ورزشی را پوشش دهیم تا مطمئن شویم تمام رشته‌های علمی مرتبط با فعالیت بدنی و حرفه‌های مربوط در این کتاب مطرح شده است. قصد داریم محتوای کتاب را طوری طراحی کنیم که از نظر مفهومی در تمام وجوه فعالیت بدنی در متن تمرین، ورزشها، تدریس تربیت بدنی، صنعت، توان‌بخشی بدنی و مانند آن قابل استفاده باشد.

ویرایش چهارم برای استفاده دانشجویان دوره کارشناسی ارشد که در نخستین درس روشهای تحقیق ثبت‌نام کرده‌اند، طراحی شده است. البته امیدواریم برای همه علاقه‌مندان به تحقیق و درک آن در فعالیت بدنی مفید باشد. در خرید یک یا دو جلد از این کتاب برای استفاده شخصی یا هدیه دادن به دوستان تردید نکنید. این کتاب هدیه جالبی برای جشن تولد یا سالگرد ازدواج نیز خواهد بود.

در ویرایش چهارم نسبت به سه ویرایش قبلی تا حدودی تجدید سازمان شده است. بخش اول کتاب، مروری کامل بر فرایند تحقیق و شامل تعیین موضوع،

استفاده از کتابخانه، تعیین رویکرد به موضوعات اخلاقی در تحقیق و علم است. بخش دوم، مفاهیم اندازه‌گیری و آماری در تحقیق از جمله توصیف روابط بین متغیرها، تفاوت بین گروهها، شیوه‌های ناپارامتری و مسائل مربوط به اندازه‌گیری متغیر وابسته را پوشش می‌دهد.

بخش سوم درباره انواع تحقیق است. در این بخش از روشهایی مانند روش تحقیق تاریخی، فلسفی، سنتز تحقیق، پیمایش و سایر فنون توصیفی، همه‌گیرشناسی تمرین، تحقیق تجربی و کیفی بحث می‌شود. در پایان بخش چهارم اطلاعاتی درباره تکمیل فرایند تحقیق و راههای ارائه گزارش آن در اختیار گذاشته می‌شود. جداول آماری، تاریخچه مختصری از تحقیق در حوزه فعالیت بدنی، راههای پیشنهادی برای انجام دادن تحلیلهای آماری و تمام فرایند نگارش گزارش تحقیق و نمونه فرم رضایت‌نامه برای کسب اجازه در استفاده از افراد و حیوانات شرکت‌کننده در تحقیق در بخش ضمایم ارائه شده است.

امیدواریم تجدید نظری که در ویرایش چهارم کتاب به عمل آمده است، همگی تغییرات مفیدی باشد. تعدادی از افراد بازخوانیهای مفیدی از ویرایشهای قبلی انجام داده‌اند. ما به دقت آنها را مطالعه و ارزیابی کرده، به نکات مثبت توجه و درباره نکات منفی غرغر کردیم. با دی (۱۹۸۳، یازده) همدردی کردیم که خواننده‌ای در مورد کتابش گفته بود، کتاب اصیل و خوبی است و متأسفانه در ادامه افزوده بود: «آن بخشی که خوب است، اصیل نیست و بخشی که اصیل است، خوب نیست». بسیاری از شما مستقیماً به ما گفته‌اید که چه چیزهایی را دوست دارید و چه چیزهایی را مایلید که تغییر کند، اضافه یا حذف شود. توجه داشته باشید که از به کار بردن واژه خوش نیامدن پرهیز کردیم، زیرا امیدواریم هیچ کس از ویرایش سوم بدش نیامده باشد، گرچه تعداد کمی از شما، در مورد شوخ‌طبعی ما خرده گرفته یا از نبود آن گله کرده‌اید. بنابراین در این ویرایش لطیفه‌های جدید، نمودارها و جداول خنده‌دار و گفته‌های بامزه اضافه شده و موارد قدیمی را هم که در یک مقیاس شوخی سنج ده نمره‌ای، هفت گرفته‌اند نگه داشتیم.

اصلاحات اندکی را در هر فصل از بخش اول، «مروری بر فرایند تحقیق»،

انجام داده‌ایم و آن را به روز کرده‌ایم. در بخش دوم کتاب، «مفاهیم آماری و اندازه‌گیری در تحقیق»، توان آماری و ارزیابی داده‌ها را افزایش داده‌ایم. فصل آمار چندمتغیره را حذف کردیم، زیرا به نظر می‌رسد که مفصل‌تر از حد نیاز بیشتر دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی است. اطلاعات کافی برای درک شیوه‌های متنوع چندمتغیره را به فصول مربوط به روابط میان متغیرها (فصل هفتم) و تفاوت بین گروهها (فصل هشتم) اضافه کرده‌ایم.

در بخش سوم، «انواع تحقیق»، ناسی استرونا در فصل خود «تحقیق تاریخی» (فصل یازدهم) و اسکات کرچمر از دانشگاه ایالتی پنسیلوانیا در فصل خود (فصل دوازدهم)، «تحقیق فلسفی» را مورد تجدید نظر قرار داده‌اند. فصل جدیدی (شانزدهم) با عنوان «تحقیق همه‌گیرشناسی تمرین» به قلم باربارا اینزورس و چاک متیوز از دانشگاه کارولینای جنوبی به کتاب اضافه شده است. کمکهای فوق‌العاده این اندیشمندان و نویسندگان، مشوق دانشجویان بیشتری برای تحقیق در تاریخ ورزش، فلسفه ورزش و همه‌گیرشناسی تمرین خواهد شد. فصل مربوط به تحقیق توصیفی بسیار طولانی بود، بنابراین تصمیم گرفتیم آن را به دو فصل تبدیل کنیم: تحقیق پیمایشی (فصل چهاردهم) و تحقیقات توصیفی دیگر (فصل پانزدهم). در فصول دیگر مربوط به انواع تحقیق، با توجه ویژه به فصل تحقیق کیفی، تجدید نظر به عمل آورده و آنها را به روز کرده‌ایم. دست آخر هم در بخش چهارم دو فصل از ویرایش قبلی (پیش‌طرح و نتایج و بحث) را در هم ادغام و به یک فصل در مورد تکمیل فرایند تحقیق تبدیل کرده‌ایم. در فصل پایانی در مورد سازمان‌دهی و ارائه گزارش تحقیق نیز اصلاحات مختصری به عمل آمده است.

از ادیب مرحوم آقای سر رونالد ای. فیشر، اف. آر. اس.، دکتر فرانک بیتس، اف. آر. اس. و گروه لانگمن با مسئولیت محدود در لندن که به ما اجازه دادند تا جداول A۳ و A۵ را از کتاب جداول آماری در تحقیقات زیست‌شناختی، کشاورزی و پزشکی (ویرایش ششم، ۱۹۷۴)، مجدداً به چاپ برسانیم، سپاس‌گزاریم. همان‌طور که اشاره شد، در سه ویرایش نخست چندان از کمکهای دوستان خود برخوردار نبودیم. تا آنجا که امکان داشت به نقل مطالب چاپ‌شده پرداختیم.

«اما درباره نظریات و شیوه‌هایی که از بحث با همکاران به دست آوردیم چطور؟ پس از گذشت زمان، نمی‌توان به خاطر آورد که چه کسی نظر جدیدی مطرح کرده است. پس از گذشت زمانی طولانی به نظرم می‌رسد که معرف همه نظریات مفید خودم بوده‌ام، حرفی که اصلاً قابل دفاع نیست» (دی، ۱۹۸۳، پانزده).

به اعتقاد ما، این کتاب اطلاعات مورد نیاز را در اختیار مصرف‌کننده و تولیدکننده تحقیق قرار می‌دهد. گرچه هیچ مقدار از دانش مربوط به ابزار تحقیق با مهارت در حوزه محتوا برابری نمی‌کند، بعید است که دانشمندان برجسته در حوزه مطالعات فعالیت بدنی بتوانند بدون استفاده کافی از ابزارهای تحقیق کارایی داشته باشند. لازم است محققان، معلمان، کارشناسان، کارکنان حوزه بهداشت، رهبران ورزشی، مدیران و مشاوران ورزشی و مربیان با فرایند تحقیق آشنا باشند. در غیر این صورت مجبور خواهند شد اطلاعات را همان‌طور که به آنها عرضه می‌شود، بپذیرند و در مورد ظاهر آن قضاوت کنند. اگرچه هیچ کدام از این کارها عیبی ندارد، توانایی در ارزیابی دقیق و دستیابی به نتیجه‌گیری معتبر نشانه تخصص افراد است.

اعتقاد راسخ داریم که عنوان هیچ تحقیقی لازم نیست به روشی انعطاف‌ناپذیر و تشریفاتی ارائه شود. در تحقیق هم مانند هر کار دیگری که انسان انجام می‌دهد رویدادهای مضحک پیش می‌آید. در حقیقت گاهی بیش از اندازه متین و عالمانه عمل کردن به نتایج خنده‌داری منجر می‌شود. بنابراین در تأکید بر برخی نکات در کنار بعضی از قوانین و نتایج منطقی از حکایات و قطعات طنز نیز استفاده کرده‌ایم. امیدواریم از این‌گونه مطالب که در ویرایش چهارم گنجانده‌ایم، خوشتان بیاید. کوشیده‌ایم تا با گنجاندن مزاح و شوخی در نوشته‌ها به آنها روح شادی دمیده شود و در عین حال حواس خواننده از اصل موضوع پرت نشود. فرایندهای تحقیق رویدادهای سحرآمیزی نیستند که دانشجویان تحصیلات تکمیلی از آنها هراس داشته باشند. بلکه بر عکس ابزارهای مفیدی‌اند که دانشگاہیان و متخصصان باید به آنها دسترسی داشته باشند. آنها در حقیقت پایه‌های اصلی تصمیمات کارشناسانه‌ای هستند که اتخاذ می‌کنیم.

جری آر. تامس

جک کی. نلسون